

Vergaderjaar 1993–1994

23 777

Wet inzake de wisselkantoren

Nr. 4

VERSLAG

Vastgesteld 19 juli 1994

De vaste Commissie voor Financiën¹ heeft, ter voorbereiding van de openbare beraadslaging betreffende bovenstaand wetsvoorstel, de navolgende vragen en opmerkingen geformuleerd. Met de tijdige beantwoording hiervan door de minister acht de commissie de plenaire behandeling voldoende voorbereid.

1. Doelstellingen en hoofdlijnen van de wet

De leden van de PvdA-fractie hebben met instemming kennis genomen van bovengenoemd wetsvoorstel. Zij onderschrijven de urgentie van het voorstel. Datzelfde geldt voor de noodzaak met betrekking tot een effectieve aanpak van witwas-praktijken. In dit verband zijn de leden van deze fractie het eens met de voorgestelde aanpak in het voorliggende wetsvoorstel. Zij doelen daarbij op het registreren van de wisselkantoren, het stellen van eisen met betrekking tot de betrouwbaarheid van de bestuurders, de bedrijfsvoering van wisselkantoren, en daarnaast ook op het uitoefenen van toezicht door De Nederlandsche Bank.

¹ Samenstelling:

Leden: Wöltgens (PvdA), Schutte (GPV), De Korte (VVD), Linschoten (VVD), voorzitter, Van Rey (VVD), Vermeend (PvdA), G. H. Terpstra (CDA), Melkert (PvdA), Smits (CDA), Reitsma (CDA), De Jong (CDA), Ybema (D66), Schimmel (D66), Hillen (CDA), Van Heemst (PvdA), Van Wingerden (AOV), Rabbae (GroenLinks), Giskes (D66), Crone (PvdA), Zonneveld (CD), Van Dijke (RPF), Hoogervorst (VVD), Van der Ploeg (PvdA), Bakker (D66), B. M. de Vries (VVD).

Plv. leden: Van Zijl (PvdA), Van der Vlies (SGP), Weisglas (VVD), M. M. H. Kamp (VVD), Van Hoof (VVD), Woltjer (PvdA), Van de Camp (CDA), Noorman-den Uyl (PvdA), Van der Linden (CDA), Wolters (CDA), Heerma (CDA), Tommel (D66), Groenman (D66), Boers-Wijnberg (CDA), Liemburg (PvdA), Boogaard sr. (AOV), Rosenmöller (GroenLinks), Van Rooy (CDA), Dijkzma (PvdA), Marijnissen (SP), Leerkes (Unie 55+), H. G. J. Kamp (VVD), Van Traa (PvdA), Van 't Riet (D66), Hessing (VVD).

De leden van de CDA-fractie hebben met belangstelling kennis genomen van het voorstel van Wet inzake de wisselkantoren. Deze leden zijn verheugd dat er nu een instrument in zicht lijkt dat de positie van de bonafide wisselkantoren erkent en dat er een instrument gaat komen dat mogelijkheden biedt om malafide praktijken in de sfeer van het wisselen van geld aan te pakken.

In de memorie van toelichting staat aangegeven dat er een registratieplicht gaat komen voor wisselkantoren, en dat indien men niet is geregistreerd, het werkzaam zijn als wisselkantoor is verboden. Deze leden vragen op welke wijze de niet geregistreerde instellingen vervolgens in kaart worden gebracht en wat daarmee gaat gebeuren.

In de memorie van toelichting staat tevens aangegeven dat de antecedenten zullen worden onderzocht van personen die het beleid van een wisselkantoor – mede – bepalen. Dit brengt hen tot de vraag wie deze antecedenten onderzoekt.

Het is De Nederlandsche Bank N.V. die belast zal worden met het stellen van eisen terzake het toezicht op de wisselkantoren. De leden van de CDA-fractie willen graag vernemen of de te stellen eisen corresponderen

met de eis die de Nederlandsche Bank stelt aan de reguliere Nederlandse banken. Indien de eisen die gesteld worden aan de wisselkantoren afwijken van de eisen die gesteld worden aan de reguliere banken willen de leden van de CDA-fractie graag vernemen waarom deze afwijkingen er zijn.

De leden van de VVD-fractie verwelkomen het ingediende wetsvoorstel inzake de wisselkantoren. Tijdens de behandeling van de Wet melding ongebruikelijke transacties en de Wet identificatie bij financiële dienstverlening hebben deze leden aangedrongen op wetgeving ter regulering van de wisselkantoren. Gezien de ernst en omvang van witwaspraktijken in Nederland zijn deze leden bereid tot medewerking aan een zo spoedig mogelijke afhandeling van onderhavig wetsvoorstel.

De urgentie van regulerende wetgeving inzake wisselkantoren is voor de leden van de VVD-fractie boven twijfel verheven. Er bestaan talrijke aanwijzingen dat de wildgroei van het aantal wisselkantoren in bijvoorbeeld Amsterdam met andere factoren dan het toerisme verband houdt. Een dezer leden heeft persoonlijk vastgesteld dat een toerist tijdens een wandeling van het Centraal Station naar de Dam liefst 14 keer in de gelegenheid is zijn valuta's te wisselen. Het kan naar de mening van deze leden nooit de bedoeling zijn geweest dat het Damrak op deze wijze de «financial gateway» van Amsterdam zou worden.

De Amsterdamse politie deelde in oktober 1993 mee dat in ieder geval 37 van de toen 106 in Amsterdam aanwezige wisselkantoren betrokken zouden zijn bij het witwassen van zwart geld dat veelal uit criminele activiteiten is verkregen. Deze leden vragen de bewindslieden naar hun inschatting van de huidige situatie.

De leden van de VVD-fractie wijzen erop dat de Zwitserse advocaat en hoogleraar P. Bernasconi, die de Europese Unie adviseert inzake witwaspraktijken op 28 januari jl. in NRC-Handelsblad het volgende heeft gezegd: «In Nederland wordt heel veel geld witgewassen, simpelweg doordat in het land veel crimineel geld wordt verdiend. Het is een land waar drugs op grote schaal worden verhandeld en op nog grotere schaal worden doorgevoerd. Amsterdam is derhalve naast een drugscentrum met veel verslaafden ook een belangrijk financieel centrum, een ideaal decor voor criminelen». Deze leden vragen de bewindslieden of zij deze mening delen en of zij van mening zijn dat het grote aantal wisselkantoren in met name Amsterdam samenhangt met de zich in Nederland afspelende drugs-handel. In dit verband vragen zij de bewindslieden tevens of andere Europese landen kampen met een vergelijkbare problematiek inzake de wisselkantoren, of dat deze wildgroei uniek is voor Nederland. Is het mogelijk dat de witwas-verloedering van de «financial gateway to Europe» een negatieve rol heeft gespeeld bij de Nederlandse pogingen de Europese Centrale Bank naar Amsterdam te krijgen?

De noodzaak van een harde aanpak in deze is naar oordeel van deze leden aangetoond door de Gouden Kalf-zaak, een omvangrijke witwas-affaire, waarbij een keten van vijf wisselkantoren was betrokken. Zij stellen dat de rechtbank in Amsterdam uiteindelijk op 29 juni 1993 in deze zaak betrekkelijk milde straffen heeft opgelegd omdat de Nederlandse overheid tot dan toe zeer lauwe belangstelling voor fraudemogelijkheden bij wisselkantoren had getoond. Hierdoor konden de verdachten de «weliswaar onjuiste» indruk krijgen dat ze hun gang konden gaan, aldus de rechtbank (Volkskrant 30 juni 1994). Delen de bewindslieden de mening van de Amsterdamse rechtbank inzake het tot dan toe gevoerde beleid?

De leden van de fractie van de VVD onderschrijven in algemene zin de hoofdlijnen van onderhavig wetsvoorstel, te weten:

1. registratie van de wisselkantoren
2. het stellen van eisen van betrouwbaarheid aan de bestuurders, respectievelijk de bedrijfsvoering van wisselkantoren

3. de uitoefening van toezicht door De Nederlandsche Bank.

De leden van de D66-fractie hebben met veel belangstelling van dit wetsvoorstel kennis genomen.

De beheersing van het witwassen richt zich in Nederland voor wat betreft het financiële stelsel ten eerste op het bewaken van het boekhoudspoor. In het proces van witwassen kan vervolgens de werkelijke geldstroom en de valse papierstroom worden onderscheiden. De werkelijke geldstroom laat een papieren spoor achter. De witwasser zal proberen dit spoor uit te wissen om zodoende de herkomst van dit geld te verhullen. Het is gebleken dat met name geldwisselkantoren hierin een belangrijke functie zijn gaan vervullen. Het onderhavige wetsvoorstel beoogt hiertegen een dam op te werpen. De wisselkantoren worden hiermee onderworpen aan het toezicht van De Nederlandsche Bank. De praktijk van het witwassen dient naar het oordeel van de leden van de D66-fractie krachtig te worden bestreden. Met de doelstelling van dit wetsvoorstel kunnen deze leden dan ook instemmen.

De leden van de SGP-fractie nemen met belangstelling kennis van het wetsvoorstel. Zij constateren dat met dit wetsvoorstel een bijdrage moet worden geleverd aan het tegengaan van het witwassen van geld. Deze leden geven te kennen dat zij dit doel van harte ondersteunen en dit wetsvoorstel daarom ook met een positieve grondhouding tegemoet treden.

De leden van de GPV-fractie stemmen in met de strekking van het wetsvoorstel. Wel plaatsen zij een vraagteken bij de relatie tussen het hoofddoel van de wet en de vormgeving ervan. Het hoofddoel is het tegengaan van het witwassen van misdrijfgelden. De vormgeving is de introductie van een registratie- en vergunningstelsel. Met andere woorden: met het oog op de bestrijding van witwaspraktijken is het beroep van wisselaar geen vrij beroep meer.

De genoemde leden wijzen deze vormgeving niet bij voorbaat af maar menen dat de keuze voor een registratie- en vergunningstelsel nadere onderbouwing verdient. Zijn er ook nog andere argumenten welke pleiten voor een algemene wettelijke regeling inzake de wisselkantoren? Zijn aan een registratie- en vergunningstelsel ook nog andere effecten inherent dan het tegengaan van witwassen?

De leden van de GPV-fractie vragen voorts of de kans bestaat dat bepaalde wisselkantoren na inwerkingtreding van de wet tot illegale praktijken zullen overgaan. Zal bijvoorbeeld de straathandel in valuta in sommige steden tot bloei kunnen komen?

Deze leden kunnen zich vinden in de voorgestelde rol van De Nederlandsche Bank N.V..

2. Reikwijdte van de wet (artikel 1)

De leden van de fractie van de PvdA brengen naar voren dat in de reactie van de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) op het voorliggende voorstel wordt opgemerkt dat het begrip «wisselkantoor» onvoldoende bepaald is. Dat gaat ten koste van de effectiviteit van de wet.

Deze leden achten het van belang het begrip «wisselkantoor» zodanig vorm te geven dat mogelijke ontsnappingsroutes worden afgesneden. Kan nader worden ingegaan op de reactie van de NVB ter zake?

Ook de leden van de VVD-fractie zijn van mening dat het begrip «wisselkantoor» in artikel 1a onvoldoende is bepaald. Vallen onder deze definitie ook alle instellingen die het wisselen als nevenactiviteit bedrijven (hotels, reisbureau's, etc.)? Als dit wél het geval is, dreigt de reikwijdte van het wetsvoorstel te veelomvattend te worden, hetgeen ten koste van de

handhaving zal gaan. Als de «nevenwisselaars» echter niet onder het begrip «wisselkantoor» vallen, worden ontsnappingsroutes gecreëerd die criminelen ongetwijfeld zullen weten te vinden.

De definitie van het begrip wisselkantoor roept bij de leden van de D66-fractie de volgende vragen op.

In de memorie van toelichting wordt opgemerkt dat het niet de bedoeling is dat ieder wisselkantoor dat daarom verzoekt wordt ingeschreven. Wie niet als wisselkantoor in het register is ingeschreven mag niet als zodanig werkzaam zijn.

Het blijkt dat met name in Amsterdam deze kantoren vaak zijn gevestigd in een pizzeria of in een koffieshop. Kan met de onderhavige definitie van het begrip wisselkantoor, ook deze categorie wisselkantoren adequaat onder toezicht van De Nederlandsche Bank worden gebracht of is er dan sprake van ondergeschikte nevenactiviteiten? In de gegeven definitie is het naar het oordeel van de leden van de D66-fractie in dit soort gevallen moeilijk uit te maken of sprake is van een beroeps- of bedrijfsmatige activiteit.

De leden van de D66-fractie vragen dan ook wat er gaat gebeuren met de geldwisselkantoren of geldwisselaars die niet beroeps- of bedrijfsmatig wisseltransacties uitvoeren. Het is naar het oordeel van de leden van de D66-fractie immers vrij eenvoudig voor de thans bestaande wisselkantoren die zich in hoofdzaak bezig houden met witwaspraktijken, om hun bedrijfsmatige activiteiten te stoppen en om te zetten in nevendiensten. Het is de leden van de D66-fractie dan ook niet duidelijk hoe de regering aan dit soort activiteiten in de praktijk een einde denkt te maken.

Het illegaal opereren als wisselkantoor wordt aangemerkt als een economisch delict. Gezien de in artikel 1 van het wetsvoorstel gegeven definitie kunnen zich bij het begrip «beroeps- of bedrijfsmatig» makkelijk afbakeningsproblemen voordoen. Is het dan niet beter om de woorden «beroeps- of bedrijfsmatig» uit de definitie van wisselkantoor te schrappen?

Is de regering overigens van mening dat het aanbeveling verdient het woord «wisselkantoor» op dezelfde wijze te beschermen als het woord «bank»?

Voorts vragen de leden van de fractie van D66 om een nadere reactie in de memorie van antwoord op de opmerkingen van de VNB betreffende dit punt.

Kan de regering daarbij aangeven hoeveel bij schatting jaarlijks thans bij de hotels gewisseld wordt. En wordt bij wisseltransacties bij hotels in het algemeen een legitimatie gevraagd? In het buitenland is dat vrij gebruikelijk.

Met betrekking tot het begrip «wisselkantoor» merken de leden van de SGP-fractie op dat niet helemaal duidelijk is of slechts wisselen als hoofdactiviteit of mede het wisselen als nevenactiviteit onder de definitie van artikel 1, sub a, valt. Deze leden gaan van het laatste uit en vragen de regering of deze zienswijze juist is.

3. Voorwaarden voor inschrijving (artikel 3)

Artikel 3 bepaalt dat De Nederlandsche Bank tot inschrijving van ieder wisselkantoor overgaat, tenzij onder meer een redelijk vermoeden bestaat dat het wisselkantoor zich schuldig zal maken aan heling. De leden van de fractie van D66 vragen of de regering kan aangeven hoe een dergelijk redelijk vermoeden kan worden vastgesteld en verantwoord, ervan uitgaande dat «redelijk vermoeden» de betekenis heeft die daaraan wordt gegeven in artikel 27 van het Wetboek van Strafvordering.

Tevens vragen de leden van de fracties van het CDA en van D66 of de regering kan aangeven of de ECD bij het antecedentenonderzoek ex artikel 3 ook informatie kan inwinnen bij het Meldpunt ongebruikelijke transacties.

De leden van de SGP-fractie merken op dat zij het een goede zaak vinden dat er onderzoek gedaan wordt naar identiteit en antecedenten van bestuurders. Blijkens de memorie van toelichting zal in dit kader gebruik worden gemaakt van zowel nationale als internationale gegevens. Deze leden vragen aan welke gegevens gedacht moet worden en uit welke bestanden of bronnen deze gegevens afkomstig kunnen zijn.

4. Verbod om als wisselkantoor werkzaam te zijn; ontheffingen en vrijstellingen (artikelen 4 en 5)

In de memorie van toelichting wordt melding gemaakt van het voornemen om een vrijstellingsregeling te ontwerpen. Gezien de reikwijdte van een dergelijke regeling zijn de leden van de PvdA-fractie van mening dat een dergelijke regeling via de zogenaamde voorhangprocedure aan het oordeel van de Kamer moet worden onderworpen.

Deze leden vragen het oordeel van de bewindslieden over de suggestie van de NVB om bij het wisselen als nevenactiviteit wisseltransacties boven een bedrag van bijvoorbeeld f 1000 te verbieden. Controle op de naleving van dit verbod kan geschieden door de ECD.

Deze leden vragen eveneens een reactie op de gedachte van de NVB om wisseltransacties door wisselkantoren boven een bepaald bedrag te verbieden. Dit verbod zou zowel moeten gelden voor wisselkantoren als voor ondernemingen die slechts als nevenactiviteit wisselen. Het voordeel van deze gedachte is dat de handhaving sterk vereenvoudigd kan worden. In verband met de toepassing van artikel 15 vragen deze leden, met het oog op de kenbaarheid, of vrijstellingen en ontheffingen kunnen worden opgenomen in het register. Deze leden achten, voor zover hier nog niet eerder aan de orde gesteld, een reactie van de bewindslieden gewenst op de brief van de NVB van 8 juli 1994 aan de vaste Commissie voor financiën.

De leden van de CDA-fractie vragen of aangegeven kan worden aan wat voor instanties wordt gedacht indien een ontheffing of vrijstelling wordt verleend. Deze leden veronderstellen in elk geval dat hier bijvoorbeeld wordt gedacht aan hotels waar veelvuldig buitenlandse valuta worden gewisseld. Deze leden gaan ervan uit dan indien een ontheffing of een vrijstelling, bijvoorbeeld aan hotels, wordt verleend dat aan dergelijke instanties dan wel de verplichting wordt opgelegd dat de degene die geld wisselt zich legitimeert en dat ook in het hotel vervolgens een registratie plaatsvindt van het bedrag dat wordt gewisseld en de naam en adres van de betreffende persoon. In de betreffende memorie van toelichting staat aangegeven dat aan de vrijstelling en de ontheffing voorschriften kunnen worden verbonden. De leden van de CDA-fractie zijn van opvatting dat er aan de vrijstelling en de ontheffing voorwaarden moeten worden verbonden.

Ook de leden van de CDA-fractie zijn er voorstander van de te ontwerpen vrijstellingsregeling gerealiseerd wordt via een voorhangprocedure. Deze leden willen in dit kader wijzen op een toenemende infiltratie door de onderwereld in de horeca-sector, inclusief de hotels. Zij veronderstellen dat het nagenoeg onmogelijk is dat de controle van De Nederlandsche Bank zich tot in alle details zal kunnen uitstrekken. Wat is het oordeel van de minister om bijvoorbeeld wisseltransacties boven een bepaald bedrag, bijvoorbeeld f 1000, simpelweg te verbieden. Naar de inzichten van de leden van de CDA-fractie zou controle op de naleving van

dit verbod kunnen geschieden door de ECD, die bijvoorbeeld steekproefgewijze met een groter bedrag op pad gaat. Bovendien kan de administratie uitsluitel bieden.

Is het juist dat voor een vrijstelling in ieder geval geconsolideerde deelnemingen van kredietinstellingen in aanmerking komen? Indien zulks het geval is dan dient naar hun inzicht artikel 4, tweede lid aanvulling op dit punt.

De leden van de VVD-fractie constateren dat de onduidelijkheid over wisselactiviteiten als nevenactiviteit ook problemen schept bij de categoriale vrijstellingen waartoe artikel 5 van de wet mogelijkheden biedt. De in lid 3 van dit artikel geboden mogelijkheid tot het verbinden van voorschriften en beperkingen aan verleende vrijstellingen zou hier uitkomst kunnen bieden. Zo zouden wisseltransacties als nevenactiviteit aan een maximum kunnen worden gebonden, bijvoorbeeld een bedrag van f 2 500. Delen de bewindslieden de mening van de NVB dat een dergelijk transactiemaximum steekproefsgewijs door de ECD gecontroleerd zou kunnen worden? Gegeven het belang van het vrijstellingsbeleid voor de reikwijdte van dit wetsvoorstel zijn deze leden van mening dat dit beleid onderhevig moet zijn aan de voorhangprocedure.

Blijkens het nader rapport hebben de bewindslieden overwogen het wisselen van valuta door wisselkantoren aan een maximumbedrag te binden. Deze leden zijn niet overtuigd van de argumenten om zulks uiteindelijk toch niet te doen. Zij zien niet in waarom een dergelijk verbod moeilijk te controleren is. Steekproefsgewijze controle door de ECD lijkt immers bijzonder eenvoudig. Gezien het specifieke klantenbestand van de wisselkantoren is evenmin in te zien waarom een maximumbedrag van bijvoorbeeld f 10 000 een overdadige vorm van regulering zou zijn. Kunnen de bewindslieden aangeven in welke omstandigheden een maximumbedrag van f 10 000 een hindernis zou betekenen voor de commerciële activiteiten van een bona fide wisselkantoor? Voorhands zijn deze leden van mening dat een dergelijk transactiemaximum de uitvoering van onderhavig wetsvoorstel eerder zal vermakkelijken dan bemoeilijken.

De leden van de D66-fractie zijn van oordeel dat het voor een optimale uitvoering van het wetsvoorstel niet wenselijk is dat voor ondernemingen die het geldwisselen slechts als nevenactiviteit uitoefenen een algemene vrijstelling wordt doorgevoerd, omdat deze door witwassers als uitweg kan worden beschouwd.

Omdat de controle op al deze ondernemingen voor de Nederlandse Bank een vrijwel onmogelijke opgave zal zijn, wordt door de NVB bepleit dat het wetsvoorstel zich omtrent het wisselen als nevenactiviteit duidelijk uitspreekt, in die zin dat wisseltransacties boven een bepaald bedrag simpelweg verboden zijn. De controle op de naleving van dit verbod zou dan door de ECD kunnen geschieden.

In het voorstel van de NVB mogen banken en hun dochters en geregistreerde wisselkantoren dus onbeperkt wisselen. Daarbij dient dan wel de WIF ook op wisselkantoren te worden toegepast. Hotels etc. mogen als nevenactiviteit wisselen tot een bepaald laag bedrag. Hoe oordeelt de regering over dit voorstel?

Een alternatief op dit voorstel zou kunnen zijn dat de WIF eveneens van toepassing wordt verklaard op de wisselactiviteiten van zowel wisselkantoren, hotels etc., eventueel gekoppeld aan een bepaald maximum van bijvoorbeeld f 5000 voor andere bedrijven dan banken en geregistreerde wisselkantoren. Welke mogelijkheden ziet de regering daartoe en kunnen casino's eventueel ook onder dit voorstel worden gebracht?

De leden van de fractie van D66 vragen voorts of de regering kan aangeven waarom in artikel 4 lid 2 geen vrijstelling is opgenomen voor geconsolideerde deelnemingen van kredietinstellingen.

De leden van de SGP-fractie geven te kennen dat zij zich zorgen maken over de te ontwerpen vrijstellingsregeling. In dit verband verwijzen deze leden naar de genoemde brief van de NVB, waarin mogelijke consequenties van een dergelijke vrijstellingsregeling worden besproken. De aan het woord zijnde leden sluiten zich op dit punt aan bij deze brief en vragen de regering of zij de zorg over de eventuele consequenties van een vrijstellingsregeling, zoals verwoord in eerdergenoemde brief, deelt.

De leden van de GPV-fractie vragen naar het verschil tussen de voorgestelde vrijstellingsmogelijkheid en de ontheffingsmogelijkheid. Is het in het bestuursrecht gebruikelijk de eerste term alleen te gebruiken in geval van een categoriale vrijstelling en de tweede term voor individuele gevallen? Aan wat voor situaties kan worden gedacht om in aanmerking te komen voor een ontheffing?

5. Doorhaling van de inschrijving (artikel 6)

In de memorie van toelichting met betrekking tot de doorhaling van de inschrijving staat aangegeven dat de inschrijving van een wisselkantoor zal worden doorgehaald op verzoek, of in geval van overlijden, faillissement of ontbinding, of bij beëindiging van de werkzaamheden als wisselkantoor. De leden van de CDA-fractie vragen of doorhaling van een inschrijving tegelijkertijd inhoudt dat dan ook daadwerkelijk het wisselkantoor wordt gesloten. Indien zulks niet het geval is wat is dan de relevantie van een doorhaling?

Deze leden hebben behoefte aan verduidelijking van de zinsnede in hetzelfde gedeelte van de memorie van toelichting waar wordt aangegeven dat, gelet op het bedrijfseconomische belang van belanghebbenden bij beschikkingen van De Nederlandsche Bank, van deze bevoegdheid met terughoudendheid gebruik moet worden gemaakt. De leden van de CDA-fractie veronderstellen dat de Wet inzake de wisselkantoren juist beoogt om de bonafiditeit van de wisselkantoren te bevorderen. Indien geconstateerd wordt dat er iets niet in de haak is met een wisselkantoor dan dient dan ook metterdaad te worden opgetreden. De leden van de CDA-fractie erkennen dat een dergelijk rigoureuus optreden bijvoorbeeld bij een surseance van betaling anders kan liggen omdat dan immers moet kunnen worden bevorderd dat er een onderhands accord moet kunnen worden bereikt in het belang van de belanghebbenden.

7. Kosten van de uitvoering van de wet (artikel 8)

De leden van de CDA-fractie ondersteunen het voornemen om een wisselkantoor dat verzoekt om een inschrijving een bedrag te laten betalen. Hun vraag is of dit een eenmalig bedrag betreft. Ook zijn de leden van de CDA-fractie zeer ingenomen met het voornemen om de geregistreerde wisselkantoren jaarlijks een bijdrage te laten vragen voor de kosten die voortvloeien uit het toezicht. Deze leden herinneren zich dat bij de behandeling van een wetsvoorstel terzake het toezicht op de reguliere Nederlandse banken de minister van Financiën geen termen aanwezig achtte om de kosten van het toezicht op de Nederlandse banken te laten betalen door de reguliere Nederlandse banken. De leden van de CDA-fractie hebben toen de minister in herinnering gebracht dat bijvoorbeeld het toezicht van de Verzekeringskamer in zijn geheel wordt bekostigd door de onder toezicht staande verzekeringsinstellingen. Nu de minister van Financiën bij de kosten van het toezicht van de wisselkantoren kiest voor bekostiging van de kosten door de onder het toezicht staande geregistreerde wisselkantoren zijn de leden van de CDA-fractie van opvatting dat uit een oogpunt van rechtsgelijkheid ook de kosten op het toezicht op het reguliere bankwezen door de onder het toezicht

staande banken moet worden vergoed. Zij vragen de minister te bevorderen dat dit gerealiseerd gaat worden.

De leden van de fractie van het GPV vragen of uit het voorgestelde artikel 8 moet worden afgeleid dat de Bank alleen kostendekkende tarieven in rekening mag brengen en in ieder geval geen winstmarge mag aanhouden? Zo ja, wat is daarvoor de reden?

8. Richtlijnen met betrekking tot bedrijfsvoering en administratieve organisatie (artikel 14)

De leden van de CDA-fractie lezen in de memorie van toelichting dat De Nederlandsche Bank algemene richtlijnen kan geven met betrekking tot de voorlichting aan het publiek betreffende de in rekening te brengen commissie-gelden en gehanteerde koersen. Het is bekend dat de provisie die voor een transactie bij een wisselkantoor wordt gevraagd nogal kan variëren. Bekend is dat voor soms kleine te wisselen bedragen een extreem hoge provisie wordt gevraagd. Met name buitenlandse toeristen worden hier veelvuldig het slachtoffer van; een praktijk die Nederland als toeristenland kan schaden. Beschikt de toezichthouder, dat wil zeggen De Nederlandsche Bank, over een instrument om de hoogte van de provisie te relateren aan de omvang van het bedrag aan valuta dat wordt gewisseld?

9. Verbod om zaken te doen met illegale wisselkantoren (artikel 15)

De leden van de fracties van het CDA en van D66 stellen dat het gesignaleerde manco in de definitie van wisselkantoor uiterst ongewenste consequenties kan hebben voor de toepassing van artikel 15, zijnde het verbod om aan een niet geregistreerd kantoor financiële diensten te verlenen. Als er onduidelijkheid bestaat ten aanzien van de reikwijdte van de wet kunnen uiteraard fouten gemaakt worden waarvoor banken dan weer strafrechtelijk vervolgd kunnen worden. Deze leden vragen of vrijstellingen en ontheffingen ook worden opgenomen in het register.

Het – strafrechtelijk gesanctioneerde – verbod om aan een niet geregistreerd wisselkantoor financiële diensten te verlenen zal moeilijk uitvoerbaar zijn omdat deze wisselkantoren zich niet als zodanig kenbaar zullen maken.

10. Informatieuitwisseling (artikel 18)

De leden van de D66-fractie vragen de regering om een nadere beschouwing over de informatieuitwisseling tussen de belastingdienst en de door de Nederlandsche bank en de ECD verkregen informatie. Is het de bedoeling dat een nauwe samenwerking gaat plaatsvinden of zullen de verkregen gegevens automatisch worden uitgewisseld? Zullen hierbij bijvoorbeeld ook gecoördineerde acties gaan plaatsvinden?

11. Strafbaarstelling (artikel 27)

Om onduidelijkheden zoveel mogelijk te voorkomen verzoeken de leden van de D66-fractie de regering om een beschouwing in de memorie van antwoord op te nemen over de doorwerking van de bestuurders-aansprakelijkheid ingeval een rechtspersoon een economisch delict begaat in de zin van dit wetsvoorstel.

De Economische Controledienst zal worden belast met de controle en de naleving van de bepalingen van dit wetsvoorstel. Kan de regering aangeven hoeveel opsporingsambtenaren door de ECD zullen worden ingezet? En zullen er bij de inwerkingtreding van dit wetsvoorstel tijdelijk

extra opsporingsambtenaren beschikbaar worden gesteld om het wetsvoorstel in een zo vroeg mogelijk stadium optimaal te laten functioneren?

12. Regelgeving in andere landen

De leden van de CDA-fractie hebben met belangstelling kennis genomen van een overzicht van het toezicht op wisselkantoren in een aantal lidstaten van de EU. Zij vragen de minister van Financiën om te willen bevorderen dat op Unie-nivo gestreefd zal worden naar harmonisatie van het toezicht op wisselkantoren.

De leden van de fractie van D66 vragen of de regering kan aangeven waarom in het wetsvoorstel niet is gekozen voor het Portugese systeem waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen wisselkantoren en geldwisselpunten?

De fungerend voorzitter van de commissie,
Linschoten

De griffier voor dit verslag,
Van Overbeeke